

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1229/23-S

Název	Základní škola Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram
Sídlo	Komenského náměstí 35, 263 01 Dobříš
E-mail	skola@1zs.dobris.cz
IČO	42 727 537
Identifikátor	600 054 411
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Motejlek
Zřizovatel	město Dobříš
Místo inspekční činnosti	Komenského náměstí 35, Dobříš
Inspekční činnost na místě	26., 28. dubna a 2. května 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů, jejich naplňování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) poskytuje základní a zájmové vzdělávání. Škola vzdělává v 27 třídách základní školy (dále „ZŠ“) 660 žáků (98% naplněnost), v sedmi odděleních

školní družiny (dále „družina“) 210 účastníků (100% naplněnost) a v pravidelné činnosti školního klubu (dále „klub“) 158 účastníků (56% naplněnost).

Škola identifikuje 63 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Osm žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP). Jedna žákyně je mimořádně nadaná. Ve škole jsou vzděláváni čtyři žáci s odlišným mateřským jazykem, žádný z nich nemá jazykovou bariéru.

Počet žáků ZŠ a účastníků v družině se od předešlé inspekční činnosti ve školním roce 2016/2017 zvýšil, v klubu se mírně snížil. Nejvyšší počet vzdělávaných žáků se zvýšil o 50.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává svou funkci od roku 2001. V souladu s realisticky nastavenou koncepcí rozvoje školy se mu podařilo od předešlé inspekční činnosti zejména zefektivnit vzdělávací proces např. systematickým využíváním badatelské metody ve výuce či účinným vedením žáků k programování a robotice, zlepšit personální podmínky prostřednictvím cíleného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), zefektivnit činnost školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“), výrazně zkvalitnit prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání především dobrou spoluprací se zřizovatelem, zlepšit vnitřní a vnější informační systém školy, zvýšit zabezpečení školy proti vstupu cizích osob. Pedagogičtí pracovníci se na naplňování koncepce rozvoje školy aktivně se podílejí.

Řízení školy odpovídá jejímu typu a velikosti. Ředitel účelně deleguje pravomoci na dvě zástupkyně a výchovnou poradkyni. Zodpovědnosti a kompetence jednotlivých zaměstnanců školy jsou jasně vymezeny. K efektivnímu řízení přispívají provozní porady, jednání pedagogické rady a další poradenské orgány včetně metodických komisí. Práce pedagogické rady je systematická a vyhodnocovaná, opatření vedoucí ke zlepšování výsledků vzdělávání každého žáka jsou přijímána. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy je dobře nastavena a pravidelně vyhodnocována. Školní vzdělávací programy (dále „SVP“) pro základní i zájmové vzdělávání odpovídají realizované koncepci rozvoje školy.

Ve školním poradenském pracovišti účelně spolupracují dvě výchovné poradkyně, školní metodička prevence a sociální pedagožka. Činnost poradenského týmu je efektivně vykonávána na základě promyšleného programu osobnostního růstu žáků s důrazem na předcházení rizikovému chování. Dalším kladem je systém odborně garantované logopedické péče na prvním stupni, který má pozitivní vliv na kvalitu komunikačních dovedností žáků.

Ve škole pracuje žakovský senát, jehož podněty ke zlepšení života školy vedení průběžně zohledňuje. Škola se velmi aktivně zapojuje do kulturního a společenského dění města.

Pedagogický sbor se od předešlé inspekční činnosti částečně obměnil. Vzdělávání zajišťuje 49 učitelů, z toho dva nesplňují odbornou kvalifikaci, ale aktuálně studují k jejímu doplnění. V družině působí sedm vychovatelek, ve školním klubu jedna, všechny jsou odborně kvalifikované. Pedagogický tým je rozšířen o 21 asistentek pedagoga, všechny absolvovaly předepsané studium. Ředitel prokazatelně vyvíjí úsilí o získání kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Ředitel vypracoval dlouhodobý plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, který je v souladu s potřebami školy. DVPP je účelně zaměřeno na efektivní vyučovací metody, informatiku, rovné příležitosti ve vzdělávání, čtenářskou gramotnost aj. Formou školení nebo seminářů si svou kvalifikaci dlouhodobě prohlubovali všichni pedagogičtí pracovníci.

Dobře nastavený systém DVPP, zahrnuje rovněž sebevzdělávání, sdílení zdrojů, předávání si zkušeností prostřednictvím vzájemných hospitací či funkčním uváděním začínajících pedagogů do praxe aj.

Finanční podmínky umožňují naplňování ŠVP. Škola účelně využívá všechny disponibilní finanční prostředky. Aktivně se zapojuje do národních i evropských projektů, které napomáhají k naplňování koncepčních záměrů.

Všechny prostory školy jsou estetické, podnětné a účelně vybavené. Od předešlé inspekční činnosti byla provedena rekonstrukce budovy. Vznikly čtyři nové učebny včetně odborných (chemie a fyziky), nové šatny, budova se stala bezbariérovou aj. Pravidelně je obměňováno vybavení učeben pomůckami či školním nábytkem. Školní knihovna, knižní koutky a třídní knihovničky byly doplněny o mnoho titulů českých i zahraničních autorů různých žánrů. K atraktivitě činností v zájmovém vzdělávání přispělo zakoupení řady moderních stolních her. Účelně využívané jsou také informační a komunikační technologie, které byly výrazně modernizovány.

Ve škole jsou dobré podmínky pro zajištění bezpečnosti. Ke zlepšení zabezpečení byl zaveden kamerový systém a elektronický vrátný. Dohledy na chodbách byly v době inspekční činnosti vykonávány. Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Počty úrazů škola sleduje. Vedení aktivně přijímá účinná opatření ke snížení míry úrazovosti a opětovně poučuje žáky i účastníky o bezpečnosti a pravidlech chování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v hospitovaných hodinách byla v převážné většině promyšlená, účelně strukturovaná, názorná a realizovaná v souladu se ŠVP pro základní vzdělávání. Vycházela z dosavadních znalostí žáků a odrážela jejich zkušenosti z běžného života. Dominovala v ní pozitivní pracovní atmosféra, žáci byli až na výjimky vhodně motivováni, zpravidla byly účelně střídány vyučovací metody i formy, pedagogové žákům poskytovali dostatek času k řešení úloh. Na prvním stupni byly vhodně zařazovány relaxační chvílky. Žáci byli většinou aktivní, vedeni byli ke spolupráci, vzájemnému respektu a sebehodnocení. Efektivně byla využívána prezentační technika, která zvyšovala názornost výuky. Žáci mají možnost využívat i elektronické učební materiály. Učitelé vytvářeli žákům prostor pro cílenou diskusi nad řešením zadaných úkolů, vedli je k rozvoji logického a kritického myšlení. Důraz byl kladen na rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků prací s texty, mapami, vzorci aj. napříč předměty. Zaznamenaným negativem většiny hodin cizích jazyků však bylo nedostatečné rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Příležitostí ke zlepšení je také ve využívání úloh různé náročnosti podle schopností žáků a jejich vedení k práci s informacemi z různých zdrojů. V průběhu výuky učitelé poskytovali žákům vhodnou zpětnou vazbu. Působení asistentek pedagoga bylo účinné. Závěry hodin byly převážně funkční, společně bylo hodnoceno zvládnutí stanovených cílů s ohledem na žakovskou odpovědnost za vlastní učení.

V hodinách českého jazyka a literatury a matematiky převládalo činnostní učení. Motivace žáků byla podpořena užíváním názorných pomůcek, autentických materiálů, didaktické techniky, na prvním stupni též výzdobou tříd samostatně vyrobenými učebními materiály a využíváním interaktivních studijních materiálů navazujících na učebnice. Ve všech hospitovaných hodinách byly účinně rozvíjeny čtenářské kompetence, při matematice na prvním stupni i finanční gramotnost. Žáci byli dobře vedeni k hledání souvislostí v učivu i k jeho propojování s reálným životem. Na prvním stupni více než na druhém byli žáci

vedení ke spolupráci a vrstevnickému učení. Ve všech hospitovaných hodinách učitelky průběžně poskytovaly podporu jednotlivým potřebným žákům. Velmi zdařilá byla spolupráce učitelky a asistentky pedagoga v první třídě, kde byla asistentka funkčně zapojena do řízení hodiny, samostatně pracovala se skupinou žáků, podílela se i na hodnocení jejich činnosti. K rozvoji čtenářství i nadání žáků účinně přispívá tvorba vlastního školního časopisu.

Kvalita hospitované výuky cizích jazyků byla rozdílná a závisela mj. na schopnosti učitele vést ji v příslušném jazyce. Čtvrtina hospitovaných hodin byla zdařilá, vhodně byly uplatňovány různé metody a organizační formy práce. Snaha o motivaci žáků částečně přispívala k rozvíjení cizojazyčných kompetencí a jazykové gramotnosti odpovídající jejich věku. V polovině hodin byla většinou vhodně zařazována poslechová cvičení, pouze ojediněle však byli žáci zapojeni do komunikačních situací, což často vedlo k jejich pasivitě.

Při výuce společenskovedních předmětů učitelé dobře využívali zkušenosti z reálných životních situací a snažili se rozvíjet postoje žáků. Zvolená organizace výuky však vedla pouze ojediněle ke vzájemné spolupráci a komunikaci žáků. Převažující dominantní role vyučujících nepodněcovala většinou žáky k potřebné aktivitě.

Výuka přírodovědných předmětů na druhém stupni probíhala v odborných učebnách, jejichž vybavení a výzdoba výrazně posilovaly účinnost učení. Hodiny byly zaměřeny nejen na znalosti a dovednosti, ale i na rozvoj postojů žáků. Převládalo činnostní učení zejména využíváním badatelské metody, vhodně byla využita práce s chybou. Žáci byli vedeni k pochopení souvislostí učiva s reálnými situacemi.

Při výuce informatiky a výpočetní techniky žáci řešili úkoly, které pro ně nebyly triviální. Týkaly se základů programování, modelování objektů pro 3D tiskárny a tvorby webových stránek. K úspěšnému řešení jejich úkolů přispívala účinná frontální či individuální instruktáž vyučujícího a práce s návodem. Žáci jsou systematicky vedeni k aplikaci osvojených poznatků v praxi.

Pedagogové v hospitovaných hodinách vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Člověk a svět práce a Člověk a jeho svět výrazně podporovali sociální a komunikativní dovednosti žáků. Všichni žáci byli ke své činnosti dostatečně motivováni, což vedlo k jejich aktivnímu zapojení do výuky. Žáci měli vždy dostatek času na řešení úkolů a odpovědi. Některé úlohy vyučujícím poskytovaly informace o aktuálních výsledcích vzdělávání, část volených metod vhodně rozvíjela kreativitu žáků. Výbornou úroveň měla výuka hudební výchovy s pestrým využitím různých forem práce a aktivním zapojením všech žáků. Zpěv byl vhodně propojen s rytmikou a pohybem. Na druhém stupni byli žáci vhodně vedeni nejen k uplatnění předmětových znalostí, ale i k mezipředmětovým vztahům. Žáci byli vhodně usměrnováni při formulaci vlastních myšlenek, vedeni k přijímání odlišných názorů a většinou se podíleli na tvorbě společných závěrů.

Ve výuce tělesné výchovy zvolené aktivity vhodně rozvíjely pohybové dovednosti žáků, pracovní tempo odpovídalo jejich věku a dovednostem. Nabídka činností byla pro žáky atraktivní. Vhodně byla využita příležitost ke kreativnímu projevu tancem zapojením do akce Roztančíme Dobříš.

Zájmové vzdělávání bylo velmi dobře připraveno a organizováno. Tematicky zaměřené akce, pobyt venku a příjemná atmosféra pozitivně motivovaly účastníky k nabízeným aktivitám. Zaznamenány byly činnosti, které účelně rozvíjely nadání a klíčové kompetence jednotlivců v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání účelně informováni zejména prostřednictvím elektronických žákovských knížek, při třídních schůzkách a při individuálních konzultacích, ve vybraných ročnících a třídách rovněž formou tripartitních schůzek. Škola průběžně a systematicky sleduje a hodnotí výsledky vzdělávání žáků. Vedení shromažďuje informace z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti, od vyučujících, z hospitací aj.

Výsledky vzdělávání žáků odpovídají požadovaným výstupům ze ŠVP pro základní vzdělávání. Ve školním roce 2021/2022 prospělo 73 % žáků s vyznamenáním, pouze jeden žák neprospěl. V průběhu školního roku škola přijímá efektivní opatření k prevenci školní neúspěšnosti. Správně je zacílena nabídka doučování potřebným žákům, jež v případě zájmu zákonných zástupců o její využití má maximální úspěšnost. Dobře je zajištěn přestup žáků z prvního na druhý stupeň. Díky účelným preventivním aktivitám včetně adaptačních a sportovních kurzů nedochází k výraznému zhoršování prospěchu. Přijímána jsou opatření k prevenci školní neúspěšnosti a ke zlepšování vzdělávacích výsledků žáků. Efektivním se rovněž ukázalo dělení žáků do skupin při výuce českého jazyka a matematiky na druhém stupni. Realizovaná podpůrná opatření u žáků se ŠVP jsou účinná. Jejich výsledky jsou srovnatelné s ostatními žáky.

Škola se také zabývá srovnáváním výsledků vzdělávání žáků se širším vzorkem sledovaných škol, zapojuje se do externího testování.

Dostatečná pozornost je věnována motivaci žáků k učení, s ohledem na jejich předpoklady jsou podporováni v účasti ve vzdělávacích olympiádách, sportovních, literárních, výtvarných, filmových, ekonomických a jiných soutěžích a projektech. V minulém a letošním školním roce žáci dosáhli velmi dobrých výsledků na regionální, krajské a celostátní úrovni.

Škola výběrem volitelných předmětů a vlastním školním projektem Přijímačky nanečisto účelně podporuje žáky v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy a vyhodnocuje v nich jejich úspěšnost. Ředitel sleduje a ve výroční zprávě též vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímání na střední školy, výsledky přijímacích zkoušek jsou projednávány v metodických orgánech a jsou přijímána opatření k jejich zlepšování.

Žáci jsou k dobrému chování motivováni především udělováním pochval, které převažují nad uloženými kázeňskými opatřeními. Pouze ojediněle se vyskytující projevy nevhodného chování jsou individuálně a bezodkladně řešeny, výrazně se osvědčila aktivní spolupráce školy se zákonnými zástupci. Přijímána jsou účinná opatření, která zamezují dalším projevům rizikového chování.

Výsledky zájmového vzdělávání jsou velmi dobré. Podílí se na nich zejména upevňování kladných postojů účastníků zejména k přírodě, pohybovým, uměleckým, polytechnickým aktivitám či tvůrčímu psaní. Rozvoj nadání a účelného využití volného času účastníků je podporován jejich prací v řadě zájmových kroužků nejrůznějšího zaměření.

Závěry

Vývoj školy

- Ředitel přijal opatření k nedostatku zjištěnému při předešlé inspekční činnosti.
- Zefektivnil se vzdělávací proces.

- Zlepšily se personální podmínky.
- Práce školního poradenského pracoviště se stala účinnější.
- Výrazně se zkvalitnily prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání.
- Zlepšil se vnitřní a vnější informační systém školy.

Silné stránky

- Dospělí a žáci k sobě přistupovali se vzájemným respektem. Zaznamenaná příznivá atmosféra zvyšuje účinnost poskytované výchovy a vzdělávání.
- V hospitovaných hodinách převažovaly účinné formy a metody práce, vysoká názornost, propojení s běžným životem.
- Žáci a účastníci zájmového vzdělávání se aktivně zapojují do života školy a dobře ji reprezentují na veřejnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve výuce cizích jazyků nebyl většinou kladen dostatečný důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků.
- Příležitostí ke zlepšení je ve využívání úloh různé náročnosti podle schopností žáků a jejich vedení k práci s informacemi z různých zdrojů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit ve výuce cizích jazyků rozvíjení komunikativních dovedností žáků.
- Diferencovat zadávané úlohy žákům podle jejich schopností a vést je k práci s informacemi z různých zdrojů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Dobříš, Komenského náměstí 35, okres Příbram, aktuální stav k termínu inspekční činnosti
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování na pracovní místo ředitele školy, účinnost od 1. srpna 2018
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, k termínu inspekční činnosti (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, náplně práce a doklady o absolvovaném vzdělávání), vzorek
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, k termínu inspekční činnosti (rozpisy dohledů, kniha školních úrazů, doklady o školení zaměstnanců a žáků, revizní a kontrolní zprávy, provozní řády odborných učeben a pracovišť)

6. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence (účetní závěrka za rok 2022, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2022, závazné ukazatele rozpočtu 2022)
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
8. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Třídní knihy ZŠ, družiny, klubu, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti, vzorek
10. Koncepce rozvoje základní školy 2018-2024
11. Zápisy z metodických sdružení, školní roky 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti, vzorek
12. Organizační řád školy, dokumentace k řízení školy a metodickému vedení, plán hospitační činnosti – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
13. Výsledky dotazníkového šetření (rodiče), školní rok 2022/2023
14. Školní řád ZŠ, vnitřní řady školní družiny a školního klubu, účinnost k termínu inspekční činnosti
15. Školní matrika ZŠ, družiny, klubu, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
16. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
17. Školní vzdělávací programy ZŠ, družiny, klubu, účinné k termínu inspekční činnosti
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2021/2022, 2022/2023, vzorek
19. Webové stránky školy: www.zsdobris.cz
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2431/16-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.